

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО»

Електронне видання

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»**

Харків
2013

Електронне видання

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»**

методичні поради та завдання

(галузі знань 0302 “Міжнародні відносини”,
освітньо-кваліфікаційний рівень ”Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030202 “Міжнародне право”)

для студентів I курсу денних факультетів

Індивідуальна робота з навчальної дисципліни «Міжнародна інформація»: методичні поради та завдання (галузі знань 0302 «Міжнародні відносини», освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр», напрям підготовки 6.030202 «Міжнародне право») для студентів I курсу денних факультетів / уклад.: М. П. Требін, О. М. Сахань, Г. Ю. Васильєв та ін. – Х.: НУ «Юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого», 2013. – 27 с.

У к л а д а ч і: М. П. Требін,
О. М. Сахань,
Г. Ю. Васильєв,
Н.П. Осипова,
І. О. Поліщук

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 9 від 06.09. 2013 р.)*

1. ВСТУП

Приєднання України до Болонської угоди суттєво змінює парадигму сучасної освіти, коли значна увага приділяється самостійній роботі студентів. Процес навчання в цих умовах набуває особистісно-орієнтованого характеру, в якому індивідуальна робота студента має величезне значення, тому що вона сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу, формуванню креативності мислення студентів.

Мета індивідуальної роботи з міжнародної інформації – самостійне опанування окремих проблем навчальної дисципліни, систематизація, поглиблення та закріплення конкретних проблем міжнародної інформації та можливість практичного застосування отриманих знань з міжнародної інформації в подальшій професійній діяльності.

Індивідуальна робота з міжнародної інформації є видом позааудиторної самостійної роботи студента науково-дослідницького характеру, що здійснюється у формі виконання індивідуального науково-дослідницького завдання (далі – ІНДЗ). За змістом ІНДЗ – це завершена теоретична та практична робота в межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних, семінарських занять, і охоплює окрему проблему курсу міжнародної інформації.

2. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» індивідуальна робота студентів з міжнародної інформації включає:

- анотування прочитаної додаткової літератури з курсу;
- написання етюдів, есе, рефератів;
- складання термінологічних словників (тезаурусу);
- бібліографічний опис літератури.

Зазначені види індивідуальної роботи мають відповідати **вимогам наукової роботи**, які передбачають: слідування правилам цитування з обов'язковим посиланням на автора; адекватність переказу точки зору того чи іншого автора, його поглядів, ідей, висунених проблем і положень; достовірність посилань тощо.

Оформлення роботи має бути таким:

а) перша сторінка є титульною, не нумерується і не входить у загальну кількість сторінок (зразок наведено нижче, див. дод. 1 на с. 23);

б) текст друкується з одного боку стандартного аркуша через 1,5 інтервали з полями не менше по 2 см зліва, справа, зверху і знизу. У рядку має бути не більше 65 символів (з урахуванням літер, пропусків, розділових знаків); шрифт – Times New Roman, 14. Кількість рядків на сторінці не повинна перевищувати 30;

в) посилання на авторів літератури, що цитується, указуються в тексті у квадратних дужках, наприклад [1, с. 3], де перша цифра означає порядковий номер джерела зі списку, друга – сторінку;

г) список літератури, яка вивчається й цитується, складається з нумерацією відповідно до порядку її використання або в алфавітному порядку (приклади оформлення бібліографічного опису у списку літератури наведені у дод. 2 на с. 24-26);

д) на останній сторінці списку літератури автор ставить дату і свій підпис;

е) робота має бути написана грамотно, літературною

мовою та ретельно вичитаною;

є) надається на папері та електронному носії.

Вибір студентом ІНДЗ відбувається за погодженням з кафедрою на початку навчального семестру. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює науковий керівник, закріплений кафедрою за академічною групою.

ІНДЗ подається викладачу *не пізніше двох тижнів до закінчення навчальних занять* з міжнародної інформації, можливий захист шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв).

Предметом оцінювання індивідуального завдання є виконана студентом письмова робота. За рішенням керівника ІНДЗ можливе обговорення в межах академічної групи основних результатів індивідуальної роботи.

Як індивідуальна може бути зарахована робота у студентському науковому гуртку (проблемній групі) з міжнародної інформації, участь у наукових конференціях (з опублікуванням тез), конкурсах, олімпіадах.

За виконання індивідуальної роботи студент одержує до **20 балів**, відповідно до якості виконаної роботи.

Розподіл балів, присвоюваних студентам з навчальної дисципліни «Міжнародна інформація»

Модуль 1 (поточне тестування)		Модуль 2 (індивідуальна робота)	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	20	100
40	40		

3. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ ТА МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО НИХ

3.1. Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу «Міжнародна інформація»

Анотування є самостійним видом індивідуальної роботи студента, яка потребує відповідного ґрунтовного аналізу змісту додаткової літератури (окремої монографії, наукових статей), що взято для поглибленого вивчення, з формуванням власних узагальнень та оцінювань щодо предмета дослідження анотованого джерела.

Анотація – стисла характеристика змісту книги, статті, інших матеріалів.

Для анотування доцільно запровадити таку послідовність:

1) визначити головну проблему праці, яка анотується (як правило, вона безпосередньо пов'язана із назвою), сформулювати основне запитання, на яке прагне знайти відповідь автор роботи;

2) зрозуміти, які завдання ставить перед собою автор для вирішення проблеми. З цією метою студенту доцільно спрямувати свою увагу насамперед на зміст, де, як правило, чітко видно структуру роботи, а отже, і поставлені автором завдання.

3) визначити, що стало поштовхом для автора при написанні праці, яка анотується. Зазвичай це може бути: а) відповідь на позицію іншого автора, яка є об'єктом критики; б) відсутність чітких систематизованих уявлень стосовно досліджуваної проблеми (т. зв. «теоретична актуальність»); в) ситуація, яка виникла в суспільстві та потребує невідкладного осмислення (т. зв. «практична актуальність»).

4) студент має визначити, які погляди, окрім авторського, існують на досліджувану в анотованій праці проблему, з ким полемізує автор. Також слід відзначити, які класифікації точок зору стосовно досліджуваної проблеми існують у літературі.

У разі відсутності такої класифікації студенту доцільно запропонувати самому зробити подібне узагальнення, принаймні з метою впорядкування матеріалу анотації;

5) ануюючи літературу, студент повинен простежити хід авторських міркувань, визначити послідовність і логіку викладення матеріалу, відтворивши її в анотації. Слід звернути увагу на методи дослідження, які застосовує автор, та висловити свою думку щодо їх ефективності у досягненні поставленої у роботі мети;

6) в анотації обов'язково повинно бути зазначено, які результати одержав автор у досліджуваній праці, які висновки він робить. Зауважимо, що ці висновки мають бути викладені в анотації точно, стисло, послідовно, щоб можна було простежити зв'язок між авторською аргументацією та підсумками роботи.

Насамкінець при ановуванні доцільно зазначити, які перспективи подальших розвідок існують у даному напрямі, які питання автор залишає невирішеними чи недостатньо з'ясованими.

Обсяг анотації складає **5-7 сторінок**.

Якщо надається *анотація наукових статей* (не менше трьох), то до анотації статті додається і їх ксерокопія.

Вибір монографії, статей погоджується з викладачем, який закріплений кафедрою за академічною групою.

3.2. Есе, етюди, реферати

Есе – наукові, критичні та інші нариси, які відзначаються оригінальністю суджень і вишуканістю форми.

Етюд – невеликий твір наукового, критичного та іншого характеру, присвячений окремій проблемі.

Реферат – стислий огляд з певними узагальненнями літературних та інших джерел, у яких досліджуються питання однієї проблеми.

Есе, етюд, реферат має бути самостійною, завершеною роботою, що відображає наукові інтереси студента, його знан-

ня, навички, уміння й виступає формою його залучення до наукового дослідження. Компілятивність не знімає необхідності бути цілісною, завершеною, такою, що має відповідну структуру, працею, де автор має показати вміння послідовно, логічно викладати зміст розглядуваної проблеми. Окрім цього, повинно мати місце і творче осмислення, інтерпретація, тлумачення останньої, її хоча б часткове узагальнення, висловлення своєї аргументованої точки зору щодо її розв'язання.

Есе, етюд, реферат має свідчити про аналітичне мислення студента, володіння необхідними знаннями як класичної, так і сучасної літератури з досліджуваного питання, а також уміння захищати основні положення своєї наукової роботи.

Вибираючи тему есе, етюду, реферату, слід брати до уваги:

- рівень особистої підготовленості, коло наукових інтересів в галузі досліджень міжнародної інформації;
- важливість теми, її актуальність і рівень складності;
- можливість консультативної допомоги викладача, кафебри.

Структура есе, етюду, реферату з міжнародної інформації є традиційною: вступ, основна частина, висновок.

У в с т у п і з'ясовується актуальність проблеми, її значення, стан вивчення, необхідність проведення дослідження, формулюються конкретні завдання й мета есе, етюду, реферату.

В о с н о в н і й ч а с т и н і розкривається сама тема дослідження. Автору необхідно не тільки висвітлити основні проблеми обраної теми й можливе їх вирішення, а й показати різні підходи, запропонувати власну інтерпретацію, свої форми й методи розв'язання поставленого питання.

Розкриття теми есе, етюду, реферату може здійснюватися по-різному: чи в історичному (від минулого до сьогодення), чи в логічному (за головними, істотними, вузловими моментами), чи в актуалістичному плані (від нинішнього часу, через його призму, до минулого і про минуле).

У в и с н о в к а х подається узагальнення важливих положень, резюмується, наскільки вдалося виконати задумане, вирішити заявлене у вступі.

Завершує есе, етюд, реферат список використаної літератури.

Обсяг кожного з цих видів робіт має бути не менше **5-7 сторінок**.

ТЕМИ ЕСЕ, ЕТЮДІВ, РЕФЕРАТІВ

1. Значення, предмет і завдання навчальної дисципліни «Міжнародна інформація».

2. Структура та функції навчальної дисципліни «Міжнародна інформація».

3. Загальнонаукові та конкретно-наукові методологічні принципи дослідження міжнародної інформації.

4. Інформаційний вибух, його основні етапи, причини та наслідки.

5. Джерела інформації: види та класифікація.

6. Міжнародна інформація: поняття, зміст і функції.

7. Міжнародні відносини в галузі інформації.

8. Інформаційний продукт та інформаційні послуги в контексті міжнародних відносин.

9. Міжнародна інформаційна діяльність: сутність і зміст.

10. Світовий інформаційний ринок.

11. Концепції постіндустріального суспільства Д. Белла.

12. Концепції глобального інформаційного суспільства М. Кастельса.

13. Концепції глобального інформаційного суспільства Е. Тоффлера.

14. Концепції інформаційного суспільства Й. Масуди.

15. Концепції інформаційного суспільства Зб. Бжезинського.

16. Концепції інформаційного суспільства Д. Нейсбітта.

17. Інформаційне суспільство: основні критерії та ознаки.

18. Становлення і розвиток інформаційного суспільства в сучасному світі.

19. Інформаційне середовище: суть та основні поняття.

20. Види предметних сфер інформаційного середовища.

21. Інформаційне право: сутність і зміст.
22. Основні принципи інформаційного права і їх класифікація.
23. Роль інформаційного права і інформаційного законодавства в сучасному інформаційному суспільстві.
24. Правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства.
25. Україна: передумови переходу до інформаційного суспільства.
26. Особливості і можливі шляхи розбудови інформаційного суспільства в Україні.
27. Поняття та класифікація інформаційних ресурсів.
28. Інформаційна потреба: сутність та її місце в ієрархії соціальних потреб.
29. Види інформаційних потреб.
30. Основні методи дослідження інформаційних потреб.
31. Інформаційна продукція та інформаційні послуги.
32. Основні категорії споживачів інформації.
33. Інформаційна культура споживачів інформації.
34. Світова практика інформаційної освіти.
35. Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
36. Мета інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
37. Аспекти інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
38. Вимоги до інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
39. Характеристика фактів як об'єктів інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
40. Принципи відбору фактів як об'єктів інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
41. Напрямки інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
42. Вимоги до збору інформації для аналітичної роботи в характеристиці міжнародних відносин.

43. Формулювання основних завдань міжнародної інформаційно-аналітичної роботи.
44. Теорія операцій інформаційно-аналітичної роботи.
45. Характеристика операційної системи при реалізації завдань інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
46. Етапи (кроки) здійснення операцій в інформаційно-аналітичній діяльності в міжнародних відносинах.
47. Характеристика операцій в побудові гіпотези дослідження при здійсненні інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
48. Сутність та значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені.
49. Типологія та загальна характеристика світових інформаційно-аналітичних центрів.
50. Вимоги до діяльності світових інформаційно-аналітичних центрів.
51. Основні форми розвитку сучасних інформаційно-аналітичних центрів.
52. Етапи становлення «фабрики думок».
53. Основні функції та методи діяльності сучасних «мозкових центрів».
54. Основні тенденції розвитку сучасних інформаційно-аналітичних центрів.
55. Головні об'єднуючі риси в характеристиці інформаційно-аналітичних центрів.
56. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів США.
57. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів Східної Європи.
58. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів Західної Європи.
59. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів Ізраїлю.
60. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів країн Африки.

61. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів Японії.
62. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів Китаю.
63. Характеристика інформаційно-аналітичних центрів України.
64. Проблеми формування вітчизняних «фабрик думок».
65. Тенденції розвитку «мозкових центрів» в Україні.
66. Головні завдання та функції інформаційно-аналітичної роботи в міжнародних відносинах.
67. Головні напрямки розвитку системи фабрики думок і мозкових центрів України.
68. Поняття документу міжнародної інформації.
69. Місце міжнародної інформації у стосунках країн Європи.
70. Україна в міжнародному інформаційному просторі.
71. Аналітичні прогнози у міжнародних відносинах.
72. Методи аналізу міжнародних документів.
73. Українське законодавство про інформацію.
74. Сучасні засоби передавання інформації та їх вплив на стосунки між країнами.
75. Історичні документи та їх вплив на сучасне життя громадян різних країн.
76. Класифікація документів.
77. Міжнародні стандарти управління документацією.
78. Інформаційна діяльність ООН на сучасному етапі.
79. Діяльність мережі інформаційних центрів ООН в умовах поширення процесів всесвітньої інтеграції.
80. Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства як стратегія розвитку глобальної інформаційної інфраструктури.
81. Правове регулювання міжнародної інформаційної діяльності в Україні на початку XXI століття.
82. Роль ЮНЕСКО в галузі інформації в умовах глобалізації.
83. Інформаційна діяльність світових міжнародних організацій.

84. Інформаційна діяльність регіональних міжнародних організацій.
85. Технології трансляції новин в міжнародних відносинах.
86. Інтернет як фактор міжнародних відносин.
87. Технології передачі міжнародної інформації через Інтернет.
88. Технології управління інформацією.
89. Інформаційні мегатехнології.
90. Технології управління інформаційним ресурсом.
91. Сучасні міжнародні інформаційні системи.
92. Головні технологічні та технічні бази інформаційних систем.
93. Правовий аспект діяльності міжнародних інформаційних систем.
94. Класифікація та архітектура міжнародних інформаційних систем.
95. Феномен комунікаційного процесу.
96. Структура і функції засобів масової інформації.
97. Публічна сфера та її формування в умовах України.
98. Ринковий характер мас-медіа.
99. Суспільні функції засобів масової інформації.
100. Громадські медіа як альтернатива.
101. Інтернет-журналістика та Інтернет-активізм.
102. Методи аналізу при проведенні комунікативних кампаній.
103. Концепція засобів комунікації Н. Лумана.
104. Концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса.
105. Комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса.
106. Феномен Паблік Рілейшнз (PR) у сучасному суспільстві.
107. Паблік Рілейшнз як функція управління та його зв'язок з маркетингом і брендінгом.
108. Базові цілі у сфері PR-діяльності.
109. Відмінності PR від пропаганди.

110. Стратегічне інформаційне протиборство: сутність і зміст.
111. Завдання і мета інформаційних війн.
112. Методи і способи ведення інформаційних війн.
113. Історія розвитку технології ведення інформаційної війни.
114. Покоління сучасних інформаційних війн.
115. Види інформаційних війн.
116. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах.
117. Інформаційна війна та майбутнє України.
118. Інформаційна безпека країни: поняття та сутність.
119. Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки.
120. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору.
121. Національні інтереси в інформаційній сфері.
122. Політика формування національного інформаційного простору.
123. Інформаційна безпека у сучасному світі.
124. Стратегія інформаційної безпеки.
125. Безпека інформації в комерційних мережах.
126. Міжнародний аспект захисту інформації.

3.3. Складання термінологічних словників з міжнародної інформації

Термінологічний словник складається з термінів та визначень певної галузі знань.

Термінологічний словник з міжнародної інформації має містити тлумачення змісту термінів міжнародної інформації, персональних здобутків провідних фахівців у галузі міжнародної інформації та інші відомості.

Складіть термінологічний словник за однією із зазначених нижче тем загальним **обсягом 30 термінів**. Рекомендований принцип організації словникових статей – алфавітний.

ТЕМИ ДЛЯ СКЛАДАННЯ СЛОВНИКА

Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації

Предмет, поняття та структура міжнародної інформації. Проблема виникнення та розвитку самостійної наукової дисципліни «Міжнародна інформація» як найбільш динамічної галузі досліджень інформації та теорії міжнародного права. Процес безперервного зростання інформації в соціальному та технічному прогресі, вирішенні глобальних проблем. Зміст діяльності фахівця з міжнародної інформації. Міжнародна конвенція «Про доступ до інформації та участь громадян у прийнятті рішень у сфері навколишнього середовища». Загальна оцінка інформаційного вибуху, його основні етапи, причини та наслідки. Джерела інформації: види та класифікація. Міжнародна інформація: поняття, зміст і функції. Міжнародні відносини в галузі інформації. Інформаційний продукт та інформаційні послуги в контексті міжнародних відносин. Міжнародна інформаційна діяльність. Доступ до інформації в розвинених країнах Європи, США і Канади. Світовий інформаційний ринок.

Інформаційне суспільство

Поняття «інформаційне суспільство». Концепції глобального інформаційного (постіндустріального) суспільства Д. Белла, М. Кастельса, Е. Тоффлера, Й. Масуди, Зб. Бжезинського, Д. Нейсбітта та ін. Основні критерії та ознаки інформаційного суспільства. Становлення і розвиток інформаційного суспільства, його об'єктивні основи розвитку та взаємодії з сучасними інформаційними і телекомунікаційними технологіями. Інформаційне середовище: суть та основні поняття. Види предметних сфер інформаційного середовища.

Поняття інформаційного права. Основні принципи інформаційного права і їх класифікація. Роль інформаційного права і інформаційного законодавства в сучасному інформацій-

ному суспільстві.

Роль органів влади у формуванні інформаційного суспільства. Правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства: Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства. Документи Ради Європи, ЮНЕСКО, ООН про основні напрямки реалізації переходу до інформаційного суспільства. Передумови переходу України до інформаційного суспільства. Особливості і можливі шляхи розбудови інформаційного суспільства в Україні. Оцінка результатів руху до інформаційного суспільства.

Інформаційні ресурси та інформаційні потреби

Поняття та класифікація інформаційних ресурсів. Інформаційна потреба: сутність та її місце в ієрархії соціальних потреб. Співвідношення інформаційної потреби з інформаційними інтересами та інформаційним запитом. Види інформаційних потреб. Динаміка інформаційних потреб та фактори їх розвитку. Основні методи дослідження інформаційних потреб. Інформаційна продукція та інформаційні послуги. Основні категорії споживачів інформації. Інформаційна культура споживачів інформації. Світова практика інформаційної освіти.

Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах

Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. Формулювання основних завдань міжнародної інформаційно-аналітичної роботи. Теорія операцій інформаційно-аналітичної роботи. Сутність та значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені. Типологія та загальна характеристика світових інформаційно-аналітичних центрів. Етапи становлення «фабрики думок». Основні функції та методи діяльності сучасних «мозкових

центрів». Основні тенденції розвитку сучасних інформаційно-аналітичних центрів. Проблеми формування вітчизняних «фабрик думок». Тенденції у розвитку «мозкових центрів» в Україні. Головні завдання та функції інформаційно-аналітичної роботи в міжнародних відносинах.

Добування й обробка документів міжнародної інформації

Поняття документу в міжнародній інформації. Методика проведення інформаційного пошуку документів. Специфіка формування міжнародної бази та підготовка інформаційно-аналітичного документу. Методика розробки аналітичних прогнозів у міжнародних відносинах. Методи аналітико-синтетичної обробки міжнародної інформації. Методи аналізу документів. Формування підсумкового документу. Призначення й вимоги до оформлення документів різного призначення в міжнародній інформації. Класифікація документів.

Міжнародна інформаційна діяльність

Міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями. Мета та функції міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні договори і угоди в галузі інформації. Роль міжнародної інформації в системі ООН. Діяльність Комітету ООН з інформації. Основні функції Департаменту суспільної інформації ООН. Діяльність інформаційних центрів ООН. Інформаційна діяльність ООН на сучасному етапі. Роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем. Інформаційна діяльність світових та регіональних міжнародних організацій.

Технології міжнародної інформації

Технології трансляції новин в міжнародних відносинах. Особливості передачі міжнародної аналітики. Технології про-

ведення оглядів різних міжнародних аналітичних агентств. Інтернет як фактор міжнародних відносин, технології передачі міжнародної інформації через Інтернет. Технології управління інформацією. Технологія управління «прикладними» технологіями – інформаційні мегатехнології. Технології управління інформаційним ресурсом. Сучасні міжнародні інформаційні системи. Головні технологічні та технічні бази інформаційних систем. Правовий аспект діяльності міжнародних інформаційних систем. Класифікація та архітектура міжнародних інформаційних систем.

Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку

Феномен комунікаційного процесу. Поняття масової інформації. Структура і функції ЗМІ. Поняття публічної сфери та її формування в умовах України. Ринковий характер мас-медіа. Суспільні функції ЗМІ. Роль міжнародного права в діяльності сучасних мас-медіа. Громадські медіа як альтернатива. Інтернет-журналістика та Інтернет-активізм. Методи аналізу при проведенні комунікативних кампаній. Концепція засобів комунікації Н. Лумана. Концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса. Комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса. Феномен Паблік Рілейшнз (PR) у сучасному суспільстві. Поняття «Паблік Рілейшнз». Дві складові PR. Паблік Рілейшнз як функція управління та його зв'язок з маркетингом і брендингом. Базові цілі у сфері PR-діяльності. Відмінності PR від пропаганди.

Інформаційні війни

Виникнення терміну «інформаційна війна». Стратегічне інформаційне протистояння. Завдання і мета інформаційних війн. Методи і способи ведення інформаційних війн. Історія розвитку технології ведення інформаційної війни. Покоління сучасних інформаційних війн. Види інформаційних війн: психо-

логічна війна, кібервійна, мережева війна, ідеологічна диверсія, радіоелектронна боротьба тощо. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах. Інформаційна війна та майбутнє України.

Інформаційна безпека

Поняття та сутність інформаційної безпеки країни. Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору. Національні інтереси в інформаційній сфері. Політика формування національного інформаційного простору. Інформаційна безпека у сучасному світі. Стратегія інформаційної безпеки. Власники інформації, що захищається. Класифікація інформації за ступенем її таємності. Безпека інформації в комерційних мережах. Міжнародний аспект захисту інформації.

3.4. Бібліографічний опис літератури з міжнародної інформації

Бібліографічний опис літератури – науковий опис і систематизація творів друку та писемності, їх виявлення та відбір, складання їх переліків, покажчиків та інформаційних видань; збір та формування відповідного списку літератури, який надає уявлення про існуючі монографії, дисертації, автореферати дисертацій, статті та інші джерела, присвячені окремій проблемі або персоні.

Бібліографічний опис літератури здійснюється за індивідуальним завданням викладача. Він може здійснюватися за відповідною тематикою, персоналією тощо. Загальний обсяг повинен складати **понад 50 джерел**.

Надаємо деякі Інтернет-ресурси, які можна використовувати при складанні бібліографічного опису літератури з окремих проблем навчальної дисципліни «Міжнародна інформація»:

ЕЛЕКТРОННІ АДРЕСИ
ПРОВІДНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ

№	Назва бібліотеки	Електронна адреса
1	Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського	www.nbu.gov.ua
2	Національна парламентська бібліотека України	www.nplu.kiev.ua
3	Одеська державна наукова бібліотека	www.ognb.odessa.ua
4	Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека (УНБ) ім. І. Я. Франка	www.franko.crimea.ua
5	Вінницька обласна УНБ (ОУНБ)	www.library.vinnitsa.com
6	Волинська державна ОУНБ ім. Олени Пчілки	www.ounb.lutsk.ua
7	Дніпропетровська ОУНБ	www.libr.dp.ua
8	Донецька ОУНБ	www.library.donetsk.ua
9	Івано-Франківська державна ОУНБ	www.iflib.iatp.org.ua
10	Кіровоградська ОУНБ ім. Д. Чижевського	www.library.kr.ua
11	Луганська ОУНБ ім. М. Горького	www.library.lg.ua
12	Миколаївська ОУНБ ім. О. Гмирева	www.reglibrary.mk.ua
13	Одеська ОУН ім. М. Грушевського	www.bib.way.od.ua
14	Полтавська ОУНБ ім. І. П. Котляревського	www.library.poltava.ua
15	Рівненська ОУНБ	www.libr.rv.ua
16	Сумська ОУНБ ім. Н. К. Крупської	www.sumylib.iatp.org.ua
17	Тернопільська ОУНБ	www.libraryte.ua
18	Харківська ОУНБ	www.library.kharkov.ua

19	Херсонська ОУНБ ім. О. Гончара	www.lib.kherson.ua
20	Хмельницька ОУНБ ім. М. Островського	www.ounb.km.ua
21	Черкаська ОУНБ ім. Т. Шевченка	www.library.ck.ua
22	Чернігівська ОУНБ ім. М. Івасюка	www.hostedsacura.net/library
23	Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка	www.librkor.cg.ukrtel.ua
24	Публічна бібліотека ім. Ле- сі Українки м. Києва	www.lucl.kiev.ua
25	Центральна міська бібліо- тека ім. Л. Толстого (м. Се- вастополь)	www.sevtolib.inf.net
26	Закарпатська ОУНБ	www.biblioteka.uz.ua

Більш докладний *каталог бібліотек України в електронному просторі* можна знайти за адресою – <http://www.ukrlibworld.kiev.ua>

Пошук інших електронних каталогів або бібліотечних ресурсів можна здійснити за адресою – <http://www.bi-resource.kharkiv.edu>

Розгорнутий пошук інформації з *російських електронних ресурсів* можна провести, скориставшись сайтом Російської державної бібліотеки – <http://www.diss.rsl.ru>

Розгорнутий пошук інформації з *англомовних електронних ресурсів* можна здійснити, зайшовши на сайт Британської бібліотеки – <http://www.bl.uk> або на її онлайнвий бібліографічний каталог відкритого доступу ОРАС 97 – <http://www.opac97.bl.uk>, де розміщено бібліографічний опис друкованих творів, виданих майже на всіх європейських мовах переважно з 1975 р. (але в базах даних є записи більш раннього періоду). Допоможе при складанні бібліографічного опису англомовних видань сайт бібліотеки Конгресу США – <http://lcweb.loc.gov>, система її бібліографічних каталогів – <http://lcweb.loc.gov/catalog>, а також її новий онлайнвий бібліографічний каталог відкритого доступу – <http://catalog.loc.gov>.

Д О Д А Т К И

Додаток 1

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛУ

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

кафедра соціології та політології

«Характеристика інформаційно-аналітичних центрів США»

(реферат)

Виконав студент 1 гр. І к. 7 ф-ту
Грищенко Іван Васильович

Науковий керівник – д-р політ. наук, проф.
Поліщук Ігор Олексійович

Харків
2013

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО
ОПISУ У СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ:

Характеристика джерела	Приклад оформлення
<p><u>Монографії:</u></p> <p>один автор</p> <p>два автори</p> <p>три автори</p> <p>чотири автори</p> <p>п'ять та більше авторів</p>	<p>Макаренко, Є.А. Міжнародні інформаційні відносини [Текст] / Є.А. Макаренко. – К.: Наша культура і наука, 2002. – 452 с.</p> <p>Голубуцький, О.П. Електронний уряд [Текст] / П. Голубицький, О.Б. Шевчук. – К.: Атлант UMS, 2002. – 173 с.</p> <p>Грушевицкая, Т. Г. Основы межкультурной коммуникации [Текст] / Т. Г. Грушевицкая, В.Д. Попков, А.П. Садохин – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 352 с.</p> <p>Е-будущее и информационное право [Текст]: монографія / В.М. Брыжко, В.С.Цимбалюк, А.А. Орехов, О.Н. Гальченко – К.: «Інтеграл», 2002.– 264с.</p> <p>Вступ до інформаційної культури та інформаційного права [Текст]: монографія / В.С. Цимбалюк, В.М. Брижко, Р.А. Каложний, М.Я. Швець та ін. – К.: ІВА, 2003. – 240 с.</p>
<p><u>Багатомні видання</u></p>	<p>Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст]: у 5 т. – Т.1. Методологічні та історико-теоретичні проблеми формування і розвитку правової системи України / Акад. прав. наук України; за заг. ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина. – Х.: Право, 2008. – 728 с.</p>
<p><u>Законодавчі та нормативні документи</u></p>	<p>Про інформацію № 2657-ХІІ від 02.10.1992 р.: Закон України [Текст] // Відом. Верхов.Ради України. – 1992. – № 48. – С. 650-669.</p>

<u>Перекладні видання</u>	Кастельс, М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура [Текст] / М. Кастельс: пер. с англ., под науч. ред. О.И.Шкаратана. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
<u>Словники</u>	Політологічний енциклопедичний словник [Текст] / упорядник В.П. Горбатенко; за ред. Ю.С. Шемчученка, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. – 2-е вид., доповн. і переробл. – К.: Генеза, 2004. – 736 с.
<u>Складові частини:</u> книги збірника журналу іноземного журналу енциклопедії	Яковюк, І.В. Правова культура як детермінанта розвитку правової системи [Текст] / І.В. Яковюк // Правова культура в умовах становлення громадянського суспільства: монографія / за ред. проф. Ю.П. Битяка та доц. І.В. Яковюка. – Х.: Право, 2007. – С. 45-89. Козлітін, В. Д. Глобалізація: дискусії про сутність, причини та перспективи світових глобалізаційних процесів наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. [Текст] / В. Д. Козлітін // Зб. наук. пр. Сер. “Історія та географія” / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків: Майдан, 2004. – Вип. 16. – С. 27-32. Кухар, В. Національні інформаційні ресурси: проблеми їх захисту й використання [Текст] / В.Кухар // Політичний менеджмент. – 2005. – № 1 (10). – С.170-171. Trebin, M. Legal Culture of Contemporary Ukrainian Society: Democratic Discourse [Text] / M. Trebin // Nauka i Studia. – Przemyśl, Poland. – 2008. – Nr. 6(11). – P. 55-64. Требін, М.П. Партія політична [Текст] / М.П. Требін; редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. // Політ. енциклопедія. – К.: Парламент. вид-во, 2011. – С.543-545.

<p><u>Тези доповідей</u></p>	<p>Сахань, О.М. Політико-правові деструкції влади як чинник конфліктності у функціонуванні української держави [Текст] / О.М. Сахань //«Найновите научни постижения – 2011», 17-25 март 2011 г.: Материали за VII международна научна практична конференция. Том 10. Закон. Държавна администрация. История. Политика. Философия. – Болгария, София: «Бял ГРАД-БГ» ООД. – С. 89-93.</p>
<p><u>Автореферати дисертацій</u></p>	<p>Ваганова, О. В. Роль засобів масової комунікації у процесі глобалізації [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступення канд. політ. наук : спец. 23.00.03 «Політична культура та ідеологія» / О. В. Ваганова; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2002. – 16 с.</p>
<p><u>Електронні ресурси</u></p>	<p>Мацієвський, Ю. Між авторитаризмом і демократією: політичний режим після «помаранчевої революції» [Електрон. ресурс]/ Юрій Мацієвський // Політ. менеджмент. – 2006. – № 5. – С. 16-32. – Режим доступу: http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=63&c=1399 Інформаційні центри Організації Об'єднаних націй. – Режим доступу: http://translate.yandex.net/tr-url/ru-uk.uk/unic.un.org/aroundworld/unics/ru/whatWeDo/index.asp Основи інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. Методологічні засади та зміст інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. – Режим доступу: http://uadocs.exdat.com/docs/index-129619.html</p>

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Загальні методичні поради.....	4
3. Тематика індивідуальних науково-дослідницьких завдань та методичні поради до них.....	6
3.1. Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу «Міжнародна інформація».....	6
3.2. Есе, етюди, реферати.....	7
3.3. Складання термінологічних словників з міжнародної інформації.....	14
3.4. Бібліографічний опис літератури з міжнародної інформації.....	19
Додатки.....	22

Навчальне видання

Електронне видання

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»**

методичні поради та завдання

(галузі знань 0302 “Міжнародні відносини”,
освітньо-кваліфікаційний рівень ”Бакалавр”,
напрям підготовки 6.030202 “Міжнародне право”)

для студентів I курсу денних факультетів

У к л а д а ч і: ТРЕБІН Михайло Петрович,
САХАНЬ Олена Миколаївна,
ВАСИЛЬЄВ Георгій Юрійович,
ОСИПОВА Наталя Пилипівна,
ПОЛІЩУК Ігор Олексійович

Відповідальний за випуск *М. П. Требін*

План 2013

Підп. до друку 06.09.2013. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Вид. № 49 Зам. № 49